5139 — 1883 ՄԱՐՏ 22 ՇԱԼԸ

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐԱ 1883 ԱՊՐԻԼ 3 ՇԱԼԸ Ն՝ 5139

30 ՓԱՐԱ.

Մասիսի Աստղ

30 ՓԱՐԱ.

ՄԻՆՉԱՏԻ ԷՐՃԻԵԱՆ

1299 ՄԱՐՏ 22

24 ԻՆՃԻՒ ՍԷՆԷ

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻԵԱԶ ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

1300 ՃԷՄԱԶԻՒԼ ԷՎՎԷԼ 20

ԹԷԼԵԿՐԱՖ

Լօնտրա 31 մարտ

Ինկիլիթերրանէն Շիմալ ճիհէթին-ա պիր ֆէսատ զօմիթէսի, զա-պէթա թարաֆէնտան քէշֆ օլուն-մասը իւզէրինէ, կէչէնագշամ Լօնտ-ռատա իճրա իտիլէճէք պիր պիւ-յիւք հարիգին էօնիւ ալնմըշ տը։

Լօնտրա 31 մարտ

Մ. Մանչինինին, ալաֆրանկա մարտ 13-ինճի կիւնիւնէ իրատ իթտիկի նութգատա, Իթալիա վէ Ա-վըսթրիա վէ Ալմանիա տէվլէթլէրի միհանէսինէ վիճուտի իմա իտի-լէն իթթիֆագ իւզէրինէ, պուրա-տա զանն օլունտուզունա կէօրէ, տուէլի միշարիլէյհիմա, տուէլի սիւլասէյի մէզքիւրէ միհանէնտա միթթահըզ օլան գարար, Ֆրան-սա իլէ միւնասէպաթը տօսթանէ-տէ պուլունմադ, վէ Ֆրանսա տէվ-լէթի, պու լուչ տէվլէթլէրատէն պի-րինին ալէյհինէ հարէքէթ իտէ-ճէք օլուր իսէ, պիր պիրինի իլ-թիզամ իլլէմէք իւզէրինէ իմիշ։

Աթինա 31 մարտ

Մէճլիսի մէպուսանէն պու կիւն-քի իճթիմաքնտա, շարադ բէսմի-նին թէզեիտի հագգընտաքի նի զամանամէ լաեիհալարը, 40 բէնէ գարշը, 111 բէյ իլէ թասդիգ օ-մուշ տուր։

Վագթըյլա Մ. Սօթիրիսի գա-չըմըշ օլան ի-քի հայտուտուն մու-հաքէմէսի, պու կիւն բույէթ օ-լունտու։ Մէզքիւր ի-քի հայտու-տուն պիրի, նիզամաթէն միւտատ-տէ իթթիկի էն աղըր ճէզա օլան Եիկիրմի սէնէ հապս ճէզասը-յլա մահքիւմ օլմուշ տուր. տիկէր հայ-տուտա իսէ, Եունան թէպատսը-տան օլմասըզը ճիհէթլէ, մէէմու-բինի Օսմանիյէնէ թէպիմ օլուն-մուշ տուր։

Վիէննա 1 ապրիլ

Մէարիֆի ուզուզիյէ իշին թան զիմ օլունան գանուն լայիհալարընը միւզաքէրէ իթթէք իւզրէ, մէճլի-սի մէպուսան, ապրիլին 5-ինճի կիւ-նինտէ թօպլանաճագ տը։

Ռուսիա տէվլէթի, խարիճէ կի-տէճէք օլանլարա վիրիլէճէք բա-սաբօրթլարընը պէտէլինի զիեատէ-պինյէ թէզեիտ իլլէմիշ տիր։

Լօնտրա 2 ապրիլ

Ռումանիա տէվլէթինին, Թունա գօնֆէրանսընէն մուգաբրէրաթընը գապուլ իթթիկի իլան օլունմուշ ի-սէ տէ, ալթը եէտի այտան սօնրա մէզքիւր գօնֆէրանս թէքրար ի-ճթիմա իլլեեճէք տիր։

ՏԱԽԻԼԻՑԵԷ

Ճէպէլի Լիպնան միւթէսարբէթը Բիւսթէմ բաշա հագրէթլէրին-էն միւտատէթի մէէմուրիյէթի, ապրիլին 23-ինտէ խիթամ պուլա-ճաղընտան, Թարիխի մէզքիւրէ գատար, ճէպէլի մէզքիւրին միւ-թէսարբէթը թայինին օլունամասը-ղը հալտէ, Բիւսթէմ բաշա հագ-ըէթլէրինին մէէմուրիյէթի, պիր այ թէմամա օլունմասը միւթէսավ-վէր օլտուղու, էճնէպի զաղէթա-լարընը թէլէկրաֆ հավատիսին-տէն տիր։

Ժուրնալ տը Ոէն Բէթէրսպուրկ զաղէթասը, ճէպէլի մէզքիւր մու-թասարբէթլէղը հագգընտա, պէր վէճհի ատթի միւթարատ իթմիշ տիր։

Ռուսիա տէվլէթի, Բիւսթէմ բաշա հագրէթլէրինին իպգասը ալէյհին-տէ պուլունմամըշ տը։ Պիլգա-Ռուսիա, իպթիտայի մէսէլէսէն պէ-ռու, միշարիլէյհին իպգասը թա-ռաֆընտա տը, զիրա, Բիւսթէմ բաշա հագրէթլէրի, օրթօտօքս է-հալի հագգընտա, պիթարաֆանէ մուամէլէտէ պուլունմուշ տուր։ Ֆրանսատան մատտա, տիւէլի սա-յիրէ տախի, Բիւսթէմ բաշանին իպ-գասընը իլիհամ իլլէմիշլեր տիր։ Ռուսիա տէվլէթի, Բիւսթէմ բաշա հագրէթլէրինին եէրինէ, ճէպէլ միթասարբէթլէղընտա պուլունա-ճագ զարէրը, միշարիլէյհ գատար պի թարաֆ օլմասընը, վէ Բիւս-թէմ բաշա զէմանընտա օլտուղու կիպի։ ճէպէլին հալի տասալիշտէ գալմասընը արզու իտեր։

—Մէրսինէտէ Ատանատա ինչա օ-լունաճագ օլան չըմէնտաքֆէր շիրքէ-թինէ, օսմանլը պանգասընէն տա-խի տախիլ օլտուղու մէրմի տիր։

—Կէչէն ճիւմա կիճէսի, էն-գարէտէ չէտիտ պիր ֆուրթունա իլէ պիրլիքէտէ խայլի գար վէ եաղ-մուր տախի եաղարընը ճիհէթլէ, բէք չօգ խատարաթլար վուգու-պուլտուղու կիպի, էնգարէ օվասը-նը տախի քեամիլէն տու պասմըշ իտուկի իշիտիլմիշ տիր։

—Մարմարատա գաղաեա ուղ-բատարընը տիւնքի նիւսխէսիզտէ եաղարընմըզ Ֆրէյսինէ գումբան-եասընէն էժէ նամ վաբօրունուն, 1869 թարիխինտէ, Սուէեիշ գանա-լընէն բէսմի քիւշատը էնասընտա մէզքիւր գանալատան էն էվվէլ կէ-չէն վաբօր օլտուղունու, Իսթէրն էքսբրէս եաղբեօր։

—Մէմալիքի տէվլէթի Ալիյէ-տէ էնանֆիլդ իթմէքտէ օլան Եու-նանլըլարընը թէզքէրէ ալմալարընա տայիր Պապը Ալի թարաֆընտան վէրիլէն գարարա, Տէրիսատէթ Եունան սէֆարէթի իթթիֆագ ի-տերէք, պու մէսէլէ հալլ օլունուն-ճաեա գատար, Եունան թէպատ-սը հագգընտա, տիւէլի սայիրէ թէպատարնա իտիլէճէք մուամէլէ միսիլլու մուամէլէ իտիլմէսինի թալէպ իթմիշ իսէտ, Պապը Ալի Գանլըճա մուահէտէսինին 17-ինճի պէնտի ահ.քեամընճա, մէմալիքի տէվլէթի Ալիյէտէ իճրայի սանատ իտէն Եունան թէպատսընէն թէ-պատը օսմանիէ իլէ միւսավի ատա իտիլմէսի իգթէգա իթթիկինտէն պահսա, սէֆարէթխանէնին մի-թասատը նազարը ալդգանա ա-լընմամըշ իտի։

Պու տէֆա Եունան խարիճիյէ նազարը Մ. Թրիգուբի, պիր թազ-իր իրսալիլէ, Գանլըճա մուահէ-տէսինին 17-ինճի պէնտի, պու մէս-լէճէ մէրի իւլ իճրա օլմամագ իգ-թիզա իտիգ, Եունան թէպատը տախի, թէպատի էճնէպիյէտէն օլտուղու միւնասէպէթլէ, թէպատի էճնէպիյէտէնին նայիլ օլտուղու մի-սասատան, Եունանլըլարընա տա-խի միսթէֆիտ օլմասը լազըմ կէլտիկինի պէտան իյլէմիշ օլտուղու։ Լա Թիւրքիտէ օգունմուշ տուր։

—Միւսաֆիրէթէն Տէրիսատէթ-տէ պուլունան Տիւգ տը Եարթը հագրէթլէրինէ, պիրինճի միւթա-տէն Նիշանի Օսմանի իհսան պու-յրուլմուշ տուր։

Լա Թիւրքի զաղէթասընէն պէ-եանընա կէօրէ, Աժանս Հավասթէ-լէկրաֆ շիրքէթինին վիրտիկի խա-պէրէ մուղայիր օլարագ, Բուսիա իմբէրատօրունուն քէնտի, բէսմի թէթվիճինտէ հաղը պուլունմագ իւզրէ, միշարիլէյհ տիւգ տը Եար-թը Մոսկուտա տատավէթ իթթի-կինին, վէ տիւգ տը Օմալը տախի սէյֆիյէսինի ֆիրուխթ իթթիկի-նին ասլը եօգ իմիշ։

—Պարօն Հիրշին իմթիեազը, Օս-մանլը պանգասը մասրիֆէթիլլէ թէշքիլ օլունաճագ հէյեթի սեր-մաեէտարանա ինթիգալ իթմէք ի-չին, գարիպէն Պապը Ալիճէ միւզա-քէրատը լազըմէեէ միւպատէրէթ օլունաճաղը մէսմու տուր։

—Իսքէնտէրիյէտէն վիրուտ ի-սէն Աւսթրիա Լոյտ գումբանիասը վաբօրլարընտան Վէնուս նամ վա-բօրա, Պէյրութտան ըաքիպ օլա-ըագ, եավէրանը հագրէթի Եէհրի-եարիսէ միրալայ Ահմէտ պէյ է-ֆէնտի իլէ, պինպաշը Իսմայիլ պէյ էֆէնտի Տէրիսատէթէ կէլիպ, միւ-զէխանէի ամիրէ իշին պէրապէրլէ-րինճէ 8 սանատը ատարը թիգա կէթիրմիշլէր տիր։

—Տիւնքի կիւն Գալատատան վիւ-ռուտ իսէն Ֆրանսըզ վաբօրույա, 120 նէֆէր Ռում—իլի մուհաճիրի Քէօսթէնճէտէն. վէ եինէ եէվմի մէզպուրատ Մէվսիմօրօյատան կէլէն Ռուսիա վաբօրույա 76 նէֆէր Զէր-քէս մուհաճիրլերի, չէ հրիմիզէ կէլ-միշլեր տիր։

—Նէօյոզոս զաղէթասընէն սու-ռէթի մէվսուգէտէ պէեան իթթի-կինէ կէօրէ, յօրա Տիֆէրին ճէ-նապլերի մայեէթի մէէմուրլարը իլէ պիրլիքէտէ ալթը հաֆթաեա գա-տար Տէրիսատէթէ կէլէճէքլերը իմիշ։

—Թրանվայ շիրքէթինին, Գալա-թա Վօյվոտա սոգատընա գատար ինչա օլունաճագ խաթթընէն ինչա-թթընա պաշլանմըշ օլտուղունու պու-կիւնքի վագթի եաղբեօր։

—Պօլուսան քէշիտէ օլունան պիր թէլէկրաֆնամէեէ նազարէն, մա-հալլի մէզքիւրէ, թէվթուր օլ-տուղունա կէօրէ, պուլաշըգ խաս-թալըգ օլմաեբէ, պազը մահալլեր-տէ պուլունան իսէ ուֆագ թէֆէք սըթմա կիպի խասթէլիքլեր իմիշ։

—Ռում բաթրիկի բիւթպէթլու էֆէնտինին, Ռուսիա իմբէրատօրու-նուն ըէսմի թէթվիճինտէ հաղը պուլունմագ իւզրէ, Պապը Ալիտէն բուխատթ թալէպինտէ պուլունտու-ղունու, պազը Ռում դաղէթալարը եազմըշլար իսէ տէ, Ավկի դաղէթա-ը պու հավատիսի թէքզիպ իսի-եօր։

—Թէճանա խիլէճէք թիճարէթ մուահէտելերինին ղէմինինի հա-ղըրլամագ իւզրէ, բուսուսմաթ էմա-նէթի ճէլիլէսի տայիրէսինտէ ագա խիլմէքտէ օլան գօմիսիօնուն, եէ-նի թարիֆէնին թաֆսիլաթ վէ թէ-ֆէրրիւաթը իւզէրինէ։ Ինկիլթէր-ա գօնսօլոսու իլէ միւզաքէրատա Պէրլրամ վէ Բօրթուգալեան էֆէն-տիլերի մէէմուր իթթիյի, ըէսմէն Ինկիլթէրա սէֆարէթխանէսինէ իսպաբ խիլմիշ տիր։

—Էվվելքի կիւն Ռում Բաթրիգ-խանէսինտէ, հէր սէնէ թէպտիլի լազըմ կէլէն մէճլիսի միւթէլիթ աաեյի բուհանիյէսինին ինթի-խապարընա պաշլանըմըշ օլտուղու իշխիմիշ տիր։

—Պու կիւնքի Վագթատա կէօ-բիւմիւշ տիր։ Եու սըրատա պա-ղը միւսիսլէրին իշխալաթըյա, եինէ շարգ էհալիյի միւսլիմէոի, հիչ պիր կէօնա սէպէպ մասգուլ վէ մէշրու եօղ իքէն, թագըմ թա-գըմ հիճրէթ սէվտասընա տիւշէ-ըէք, էլլէրինտէ պուլունան վէ պէշ եիւզ սենէտէն պէրու ապա ու էճ-տասալարընտան գալան կիւզէլիմ էվլաք վէ արազիլէրինի եօգ պա-հասընա սամիմագտա օլտուղուրը միշահէտէ օլունմասընա պինայէն, Զաղարայը տթիգ գասապասը ճէ-մաաթը միւսլիմէոի ըէյիսի վէ միւ-ֆէթիշի ֆէտահէթլու հաճը Բա-ճի էֆէնտի հագրէթլէրի թարա-ֆընտան էհալիյի միւսլիմէե խի-թապէն պիր գրթա նասիհաթնա-մէյի միւէսսիրէ գալէմէ ալընըպ, Զաղարայը տթիգ ոանճաղը էհալիի միւսլիմէսինէ լիէճիլ թէվզի, լի-վայը մէզքիւրէ մութասարբէթլըղ-կէօնտէրիլտիկի, էլիմիզէ կէլէն պիր նուսխէնին միւթալասընտան ան-լաշըլմըշ տը։

—Տիւնքի կիւն Պապը Ալի ճատ-տէսինտէ միւշթէրի պէքլէմէքտէ օլան տրապաճըլարտան պիրինի. պիրա սէպէպ պիր մուհաճիր չօճու-ղունու գաժչըլտամասը իւզէրինէ. չօճուղուն ֆէրեատ ու ֆիղան իթ-տիկի, տայիրէ յի պէլէտիյէ մէէ-մուրլարը թարաֆընտան իշխիլ-մէքլէ, մէրգում ալատագը թու-

թուլուպ մէրճուը լազմընա կէօնաէրիմիշ տիր։

—Տիւն կիճէ, Թօբխանէաէ, Պօղազ քէսէն ճառատէսինատէ՞, պիր դունտուրաճը տիւքքեանընա խըրսըզ կիրէրէք, օն չիֆթ գառար գունտուրա աշըրմըշ օլուղու իշիտլիմիշ տիր։

—Ինձա տիւն կիճէ սառթ սէքիզ բառատէլերինատէ, Ֆէնէրատէքի պիւլիւք Բումմէքթէպինին տիրէք. Թօրու Լիզօրիոս Բալամիսի էֆէնտինին խանէսինէ խըրսըզ կիրմիշ օլուղունու, մահալլէ պէքճիսի անլաեարագ, խանէ գաբուսունուն չընդըրողընը չէքմէսի իւզէրինէ, բէնճիրէատէն իքի տէֆա թառանճա տթըլըպ, գուրշուն պիչարէ պէքճինին ադղընա բառա կէմիշ, վէ ադու սրբառա գոտրու աչելըպ, իքի ատէմ տիչարը չրգմասը իւզէրինէ, մէրգում պէքճի, անլէրի թութմադ իւզրէ, իւզէրլէրինէ հիւճում իթմիշ իսէտ, մէրգումար պէքճինի պիր դաչ եէրինատէն տէ պուչադ իլէ ադըրճա եարթլատըգ, տան սոնրա ֆիրար իթմիշլէր տիր։

ԱԶԳԱՑԻՆ

ԷՋՄԻԱԾԻՆ

Էջմիածին հադգընա, չօղ տէֆա ղազէթալարտա պիր չօղ չէլլէր եառղլմադտա տրը, վէ պունլարտան տօրլ մադսէտ, հէր թադբին, քէնտի թարաֆտար պուլունտուղու եպիսկոպոսուն Կոմիտասիկոս օլմասընա չալըշմասը տրը, թադիսթիլլէ պուտրատա, բարա սարֆ իտէնլէր, վէ բարա դադանանլար տախի պուլունմադտա տրը, եօղսա, պիղ եէմին իտէրիզ քի, վանքրն վէ միլլէթին մէնֆաաթընը տիւշիւնէն բէք նատիր տիր, պունլար զարարթը արդասընատան կիտէն պիր էհալիյի պուլմուշլարտա, իթթէֆիքլէրի կիպի օյնատօրլար, վէ ադու մէրթէդէ իրթիքատգընընդ իլէ ոճլընդ տէվրինտէ, բարտեը կէօրտիքլէրի կիպի, պինդէրճէ կէօզլէր էօնիւնտէ. տիֆիրի սինատ օլան պիր չէեէ, գար կիպի պէնադ տիեէճէք, նիչէ դալէմլէր տէ պուլունտուղունատան, հէր թարաֆա, պիր պիրինէ միւպարին հավատիմլէր վէ միւթալաալար եադրբրմադտա տրբլար. նիհատէթ, պիղ շիմտիտէն շունու ալիմէլիյիզ քի, է հէրչի, ֆէվզ էլատէ պիր վագտա լուսթէ կէլմէզ իսէ, տէյիկ կոմիտասլուղա ադ չօղ չայէսիմէ պուլունան, իլլա զիեատէճէ բարա սարֆ իտէն, վէ եառսօտ գալէմ տոհիսլէրինէ, կոմիտասիկոս օլտուգտան սոնրա, զիեատէճէ պախշիշլէր վրմէքլիկէ տայիր իւմիտլէր վրէն ատէմ հէր քիմ իսէ, իշթէ կոմիտասիկոս օ օլաճադ տրբր, վէ հէմ տէ զանն իթմէմէլիյիզ քի, եալընընդ գալէմ սահիպլէրի կողոպատա իրթիքատգ իթմէքատ վէ պէքլէմէքատ տիրլէր, խայր, պիզտէ իրթիքատգ պիր ատէթ հիւքմունէ կէչմիշ տիր, էն զիեատէ զէնկին, միթէպէր, տինատր, վէ օօֆու զանն օրունանլար պիրէ, բարտեա վէ իրթիքատգա կէլինակի կիպի, հէր նէվի թէվազուեա թէնէզզիւլ իլլէմէքատ տիրլէր։

Հէմ պունուն պէօյլէ օլմասընը եալընընդ պիզ սէօյլէմէհօրուզ, հէր ղազէթատա, չօղ տէֆա թատիզ իտէնլէր պուլունմադտա տրբ. նատրլ քի, պէրաղալըմ հէր վագրթ ղազէթալարտա օղունան սայիր չէհատէթլէրի, հաթթա, պու. տէֆա Մասիսէ, հէմիշէ, Թիֆլիսատէն պէնդլէր եազան Եամշադրամ տախի, պէսպէլլի Դեր. Մակար Եպիսկոպոսուն կոմիտասիկոս օլմասընը եա իսթէմէտիկինատէն, վէ եախօտ իսթէմէք արզուսինատ պուլունուղունատան, միւմիկէյհ եպիսկոպոսուն, հէմ միւսինն օլուպ, վէ հէմ տէ սայիր ճիհէթլէ միւնասիպ օլմասընը. նը սէօյլէտիկի սբրատա,

«Մեր մէջ ամենայն բան կարելի է, միայն թէ այդ չլինի դեղեցիկ, ճշմարիտ, վեհ և սուրբ...» տէմիշ տիր։

Մէրգում սայիր տէֆալար տախի այնի շէհատէթի իլլէմիշ տիր, տիմէք տիր քի, երթիքատգ վէ սայիր ֆէնտա խուլլար վէ թագիատթար ճիհէթլէ, միլլէթիմիզ հէր եէրատէ այնի տճընատճադ վէ ութառնատճադ հալատէ պուլունմադտա տրբ։

Պիր դաչ այտան պէրու, Էջմիածին հադգընատա եադրլան չօղ շէյլէրի, եանի խբրսըզլըգլարը վէ տրսըզլըգլարը, ինատ ութառնարագ օղումադտա իքէն, կէչէն հաֆթա, փունչատա վէ Մասիսէ օգունանլար իսէ, էկէր սահիհ իսէլէր, մէզքիր մանասթիրտան, հէման Ցուրբ Սինօդունուտա, վէ թէքմիլ միտրանութիւնունուտա տէֆ իտէրէք, գարուլարընը գարամալը, վէ պիր քէրրէ օլ պէլատան տախի դուրթուլմալըզը. զիրա, տիդդաթ օլունտու զու հալտէ, աշիքատ սուրէթտէ կէօրինմէքտէ տիր քի, պիզիմ. նէ օլ մանասթիրլարտան, վէ նէ տէ օլ կոմիտասիկոսլարտան, հիչ պիր ֆայիտէ կէօրէճէկիմիզ եօղ տուր, չօղ մանասթիրլար պիր օճադ օլարագ, պիր թարաֆտան միլլէթին իւմիտին վէ նամուսունու տթէչէ վիրիպ եադմադտա օլտուգլարը հալատէ, տիկէր թարաֆտան տախի, պիր թագրմ վարդապետլեր վէ եպիսկոպոսլար օրտալարա տօլտարագ, պիր պիրի սագալընը եօլմասա, վէ պիր պիրի կէօզինին չըգարմասա, վէ պիր պիրի նամուսունու գրրմասա չալըշմադտա տրբլար. վէ հէմ տէ, պունլար իլէ քիմսէ պաշտ չըգամադ, օրտալարա հրեշտակ հալինատէ կիտէն, սառանայ օլուր. պունտա հիչ շիւբհէ ճայիզ տէկիլ տիր. վա՛յ պիզիմ պաշըմըզա քի, 1883 սէնէսինատէ պիլէ, հալէտ մանասթիրլարտան, միլլէթճէ մէնֆաաթ պէքլէմէքատէյիզ, վէ հալէտ տա պիր կաչ եիւզ մանասթիրլարը, էհալինին քիսէսինի պօշալարագ վէ ախլագընը վէ սրհհէթինի թէհլիքէեէ գօնարագ պէօրէմէքատէյիզ. պունլար կիւվէ կիպի, զէվալը էհալինի թա պինդէրճէ սէնէլէրատէն պէրու, մատի վէ մանէվի սուրէթատ եէմէքատ տիրլէր. մանասթիրտա օթուրմադլըզա, վէ օլ գառար պէլալը առամլարը պէօրէմէքլիկէ հիչ պիր լիւզումսուզ եօղ տուր, կոմիտասիկոս օլաճադ զամ, կիրթսին մէմլէքէթին պիրինատ օթուրու վիրսին, կէլսին պուրատա Իսթանպօլտա օթուրսուն, նէ՛ լազըմ տրբ, հէզարան նէվի դայրէլէր վէ ֆէնալըզլար. զամէն մէզքիր մանասթիրլար, շիմտիյէ գառար, անճադ էհալինին ճէհլի (ագիտութիւն) սայէսինատ պէօրէնէպիլմիշլէր տիր, պունլար, էհալի թէնվիր իտիլմադ կէօզլէրինի աչարագ իսէ, եավաշ եավաշ ուճ գալարագ պիրէր պիրէր գարանճադլար, վէ էհալիմիզատ պէլատան, մուարազատան, վէ էնվայի լէքէլէրատէն գուրթուլմուշ օլուճադ տրբ. իմտի, մատամ քի, իքի քէրրէ իքի տէօրթ իտէր կիպի պու պէօյլէ տիր, վէ եէրի ատրբ պունու պէօյլէ եարատճադ տրբ, արթըգ նէ՞ լազմ տրբ դրբգ էլլի սէնէ տատա պօչա վադրթ կէչիրմէքլիք, էկէր էհալիմիզատ դայրէթ վէ ճէսարէթ վար իսէ, չիմտիտէն պունուն պիր չարէսինի տիւշինմէլի տիր, տիւնատա չիմտի Խրիսթիեան օլարագ, Ինկիլիզ իլէ Ամէրիգալըլարտան վէ Ամառնատան պիւյիք, գէնկին վէ գուվվէթլի միլլէթլէր պուլունմադտրգը հալտէ, հիչ պիր եէրատէ պիզիմ կիպի մանասթիրլարը եօգ տուր, վէ եախօտ հիչ պիր մանասթիրտան ֆայիտէ վէ բօյիթիգա պէքլէմէքատէ տէկիլ տիրլէր, վէ հաթթա, մանասթիրլարտան ֆայիտէ պէքլէմէքատ օլան Խրանեա, Իթալիա, վէ Ֆրանսա իսէ, ադբպէթքատ ադբալարընը պաշլարընա ալըպ տա, մանասթիրլարտան չօղլարընը գարտրպ վէ իշլէրինատ քիչէրի տէ տէֆ իթմէտիք, թարիգը թարադգրեա վէ սահիպի սէլամէթ գատէմ պատամամբշար տրբ. պիզ իսէ, կիւեա տիւնեատա պու միլլէթլէրին քեաֆֆէսինատէն զիեատէ ադբալարեզ կիպի, տատան տատանա զբատ պիր եօլ թութարագ, հէր մէնֆաաթ. հէր ադբալը. հէր թարադգրեր, հէր բշրզը. վէ պիրիքատ հէր բօյիթիգաեր, հէր տիբլօմասիեի. վէ հէր սերվէթի, մանասթիրլարտան պէքլէմէքատ. լիզ. տաղրուտու, ֆէնատ ադբալ տէկիլ տիր, վէ, էկէր, տիւնատա գուրուլալըգտան պէրու էօթմէմիշ օլտուղու թադտրատ, արթըգ պունտան սոնրա, մանգա դիզիմ հիւնէր ու մարիֆէթիմիզլէ էօթէր իսէ ֆէնա պիր տիւտիւք տէկիլ տիր։

Հէր բօյիթիգաեր վէ հէր տիպլոմասիեի պիլէ, պիզ Մանասթիրլարտան պէքլէմէքատեեիզ, տեսիք իսէ, պունտա պիր միւպալաղա վար տրբ ղանն իտիրմէսին, պուրատա, բէք չօղ ճահիլէրիմիզ օլ էֆքեարատա պուլունտուղատան պաշգա. իշթէ Մասիսին Եամշադրամը (ճանապա պու իսմին սահիպի հէր քիմ իսէ, քէնտի գուլաղընա, բէ՞ք մի թաթլը կէլմէքատ տիր, մատամ քի սախթէ պիր իսմ գօեաճադ տրբ, մէկէրչի տահա խաֆիֆ գարիֆ պիր իսմ պուլա՞մադ մը իսի, հէր նէ հալ իսէ, պիզատ կուսթօ ճիհէթի տախի բէք իլէրու կի. Ամէք տիր...) տախի օլ քէնտիսինին զիքրինի կէչմիկի միզ պէնտինատ, Մակար եպիսկոպոսուն Կոմիտասիկոս օլմասընա գարշը սէօյլէր իքէն, նիհայէթ պիր եէրատէ, ասըլ ֆիքրինի, վէ շիւբհէսիզ օլարագ, քէնտիճէ բէք եիւքսէք սաեբլմադտա պուլունան ֆիքրինի աչարագ,

«Եթէ որ ընտրութեան ձայնը Տաճկահայերի կողմից ազատ լինի, մենք հաստատ գիտենք որ Մակար Սրբազան չկրնար կոմիտասիական գահը բարձրանալ։ Եւ մենք մեր բոլոր շահերէ դէմ գործած կը լինենք, եթէ թողնելով ուրիշներին, Մակարին կոմիտասիկոս ընտրենք։ Էջմիածինը տարտամ դրութեան մէջ է, Ռուս կառավարութիւնն իւր յարաբերութիւնները լարած է. Ռուս քաղաքականութեան «հակառակ» կոմիտասիկոս է մէզ հարկաւոր ...» տէմիշ տիր։

Ինչթէ պու «տիպլոմաթ» սառամը սէօյլէտիկինատէն աշիքատար անլաշըլմադտա տրբ քի, կիւեա պիզիմ, միլլէթճէ, էջմիածինատէն պիր չօղ մէնֆաաթլարբմըզ վար իմիշ։ վէ պու մէնֆաաթլարատանայիլ օլապիլմէքլիք։ կոմիտասիկոս օլաճադ զաթըն, պիր չօղ կիւզէլ կիւզէլ խասսէլէրատէն վէ էհլիյէթլերինատէն պաշգա, վէ պէքլիտէ զիեատ, Ռուսիա տէվլէթինին բուլբիլբուլնա էտրը օլմադըղը միւհիմճ պուլունմադտա իմիշ։

Էկէրչի, պիր սինէկին գանատընատա, պիր գազէտի բիրինճ իլէ բիշիրիլէճէք օլան պիր բիլավա էլվիրէճէք մրգտտր, եազ պուլունմասը, ագլէ մուվաֆրզ իսէ։ Մասիսին մէրգում մուխպիրինին տէ, մէզքիր լազբրաբրնատա, մուհաբէմէ էսէրի պուլունմադտա օրմասը, ագլէ մուվաֆրզ սահրլագիիր։

Գու տիպլոմաթ, ճանատա հիչ տիւշինմէմիշ մի տիր քի, հիչ պիր կոմիտասիկոս, հաթթա հէր քիմ օլուր իսէ օլսուն, հէմ Ռուս թօրբաղընատա օթուրարագ, հէմ Ռուս թէպիյէթիմինատ պուլունարագ, վէ պինատէն ալէյհ հէմ տէ Ռուս տէվլէթինէ սլաղ ուատադ աթատեէմին իթտիքատէն սոնրա, Ռուս գոգոնու թահրինատա օլարագ, Ռուս տէվլէթինէ գարշը պիր բօյիթիգա թութադիլիր մի. վէ վէլէվ, հայատ ֆարզ իտէլիմ քի, տիվանէլիք իթտի տէ, գալդար էօյլէ պիր բօյիթիգա թութատու, մէկէրչի, էլինատէքի պիր Խաչ, տիհանընատա քի պիր Պահպանիչ, վէ պաշընատքի պիր Վեզարատան պաշգա հիչ պիր գուվվէթ ու գուարէթէ մալիք պուլունմադտրգը թադտիրտէ, Ռուս տէվլէթի բօյիթիգասընա գալեզ իտէպիլիր մի, Ռուս տէվլէթինին էլինի, գալունու, ոգլընը, ֆիքրինի, վէ թէադիր ու թէատպիրինի, վէ թէֆթիշ ու տիդգաթընը մէնն իտիպ պաշլատադիրը մի. մէկէրչի պիր գաֆէս տէրուսունին. տէ պուլունան պիր գանարեա գուշու, գօճա պիր օերպէսթ գարբանրն գուարէթինէ գարշը գօեապիլիր մի. հիչ տէկիլ իսէ պիր ատամ, ազաճրգ տիւշինմէլի, վէ օնա կէօրէ պէօյլէ էֆքեարլար նէյր էյլէմէլի տիր։

Հէմ տէ, նէ՞ լազմ տրբ, գօճա պիր տէվլէթէ գարշը մուամէլէ իտերէք, ատավէթինի վէ եախօտ պիւրուտէթինի թահրիք վէ ատվէթ իթմէք, եազրգ տէկի՞լ մի տիր օրատա պուլունան պիր միեան էհալիմիզէ, էկէրչի, Ռուսիա թօբրաղընատա պուլունան կոմիտասիկոսլուղու մուզատան մէճլուն տէկիլ իսէք, իշթէ Թիւրքիատա իքի կոմիտասիմուզ տահա վար տրբ, եա անլէր իլէ իգթիֆա իտէլիմ, վէ եախօտ, էջմիածին կոմիտասիկոսունու տախի, օրատան գալաբրալըմ, պու թարաֆա կէթիրէլիմ, գիրա, զաթէն քէրամէթ նէ սուեունատա տրբ վէ նէ տէ թօբրաղընատա, վէ զաթէն սուեունատա հավասը տա ֆէնա պիր եէր տիր, վէ կոմիտասիկոս իսէ, նէրէեէ կիթսէ կոմիտասիկոս, վէ Աթոռ տա, նէրէեէ կիթսէ Աթոռ տուր, էօյլէ էվվէլքի ատամլար կիպի, օրատա պիր քէրամէթ վար իմիշ, Աստուծոյ գալթալըզը. վէ եախօտ միճիզէ իլէ եաբբմըշ իմիշ ատէյի մէրադ ի-

ռէն վէ կիւճէնէն եօգ առւր, չիմ տի հէր քէս պիլմէքտէ տիր քի, սուրբու սուրբ իտէն, քէնտիսինէ ինանան ճէօմարթքն իմանը տրր։

Եօգ էկէրչի, պիր կաթողիկոսառ օրառա պուլունմասընառ պիր մէնֆառթ կէօրիւլմէքտէ իսէ, էօյլէ կեղծաւորլուգ վէ խարեբարլիգ իլէ իշ կէօրմէք օլմազ, ուզրու սէօյլէմէլի վէ ուզրու եիւրիւմէլիյիզ, էյրի ճէովէլտէն ուզրու չիգկի չըզմազ օլտուղունու էօյրէնմէլիյիզ։

Գունլարը եազմազառն միւրատրմըզ, չու եա պու զաթը թասհուզ իթմէք ուէկիլ տիր, չունքի պիզ զաթէն իշին էսառընա էհէմմիյեթ վիրէնլէրառէն ուէկիլիզ, չունքի հիչ պիր կաթողիկոսառ, հիչ պիր պիւիւք էյիլիք պէքլէեմէյիզ, իշթէ ինլարընառ եաբառճազլարը պիր Առաջնորդլուգ վէ պիր Վանահայրըզ տըր, ինառ զիեառէ պիր չէյ պէքլէմէքլիք ուէ պիզճէ շաշգընըզ տրր, ֆազաթ, պու տէֆա, Գեր. Մակար եպիսկոպոսուն, կաթողիկոս տեղապահլրզրնա թայեին օլունարազ, Թիֆլիսէ կէլտիկինի. վէ օրառա պիր զաշ կիւն գալարզառան սոնրա, էջմիածինէ կէչտիկինի կէօրիւր կէօրմէզ, եինէ էթէտէն պէրուառէն պիր պիրինէ միւազյին պուլունան թարաֆառլարընը թէլաշա տիւշտիւքլէրինի կէօրառիկիւմիզառէն, եալը նըզ պիր էֆքեար պէեառ իլլէմիշիզ տիր, եօղսա, նասրլ քի սէօյլէ տիր, պիզզաթ Քրիառոս տախի կէլիպ պիզէ կաթողիկոս օլսա, հէմ հիչ պիր չէյ եաբամազ, վէ հէմառէ, էյլէ քէնտինէ չէրէֆ կէթիրիճի աղվիեաթլար իլէ Խաչա չըզտրմազլըզա գալզըշմաեըպ, իլա նէ գառառ չիր քին վէ նէ գառառ մէքրուհ իֆթիրալար վէ եախսառ աղվիեաթլար վարառէն վէ կիւճէնէն եօգ առւր, չիմտի հէր քէս պիլմէքտէ տիր քի, սուրբու սուրբ իտէն, քէնտիսինէ ինանան ճէօմարթքն իմանը տրր։

Եօգ էկէրչի, պիր կաթողիկոսառ օրառա պուլունմասընառ պիր մէնֆառթ կէօրիւլմէքտէ իսէ, էօյլէ կեղծաւորլուգ վէ խարեբարլիգ իլէ իշ կէօրմէք օլմազ, ուզրու սէօյլէմէլի վէ ուզրու եիւրիւմէլիյիզ, էյրի ճէովէլտէն ուզրու չիգկի չըզմազ օլտուղունու էօյրէնմէլիյիզ։

Գունլարը եազմազառն միւրատրմըզ, չու եա պու զաթը թասհուզ իթմէք ուէկիլ տիր, չունքի պիզ զաթէն իշին էսառընա էհէմմիյեթ վիրէնլէրառէն ուէկիլիզ, չունքի հիչ պիր կաթողիկոսառ, հիչ պիր պիւիւք էյիլիք պէքլէեմէյիզ, իշթէ ինլարընառ եաբառճազլարը պիր Առաջնորդլուգ վէ պիր Վանահայրըզ տըր, ինառ զիեառէ պիր չէյ պէքլէմէքլիք ուէ պիզճէ շաշգընըզ տրր, ֆազաթ, պու տէֆա, Գեր. Մակար եպիսկոպոսուն, կաթողիկոս տեղապահլրզրնա թայեին օլունարազ, Թիֆլիսէ կէլտիկինի. վէ օրառա պիր զաշ կիւն գալարզառան սոնրա, էջմիածինէ կէչտիկինի կէօրիւր կէօրմէզ, եինէ էթէտէն պէրուառէն պիր պիրինէ միւազյին պուլունան թարաֆառլարընը թէլաշա տիւշտիւքլէրինի կէօրառիկիւմիզառէն, եալը նըզ պիր էֆքեար պէեառ իլլէմիշիզ տիր, եօղսա, նասրլ քի սէօյլէ տիր, պիզզաթ Քրիառոս տախի կէլիպ պիզէ կաթողիկոս օլսա, հէմ հիչ պիր չէյ եաբամազ, վէ հէմառէ, էյլէ քէնտինէ չէրէֆ կէթիրիճի աղվիեաթլար իլէ Խաչա չըզտրմազլըզա գալզըշմաեըպ, իլա նէ գառառ չիր քին վէ նէ գառառ մէքրուհ իֆթիրալար վէ եախսառ աղվիեաթլար վարառէն

իսէ, ինլարը աղվ իլէրիզ, վէ ճէզառնըն տախիէն գիեառառ տախ ճինսինի իճրա իտէրիզ։

Գու սէօյլէտիկիմիզէ պիր միսալ օլմազ իզրէ, ֆունջառա օգունան պիր գաշ չիր քին վէ պարպարճա հալլէրի պէեառ իլէ խաթմի քէլամ իտէրիմ։ Շէօյլէ քի, Ս. Սինոդուն ազալարը, կաթողիկոսուն վէֆաթընառ սոնրա, վէ հարանընը էնվարի էշեառընը, վէ հաթթա մարպարթադրմալարընը, քէնտի օտալարընառ աբարբպ աշբրտըզառան պաշգա, կիւեա ազշամ օրուպ գարանլըզ պառարգառ, միառանլար իշէրուեէ ֆահիշէ գառընլար աշբրմազառ, վէ սառպահլառընը տա գաշբրմազառ իմիշլէր, վէ հաթթա միւսինն եպիսկոպոսուն պիրի տէ, 10—12 եաշընառ պիր դըզրը նամուսունա թոգունմուշ, վէ անասը տա տավառառ գրեամ իթմիշ իմիշ, վէ մէրգում եպիսկոպոսառ, մէղքիր վահշիլիկի, Սինոդ ազասընառառ պիր եպիսկոպոսուն իրէրինէ ատմազառ իմիշ. վէ վէֆաթ իտէն կաթողիկոսուն զեբեզմանը թոբրազլարը իշինէ, պիրիսի, պիր քեազրա իշինէ բիսլիք տօլտուրարազ, կիտիպ կիզլիճէ կէօմմիշ, վէ պառէհու զահիրէ չրդմբշ իսէ տէ, ճիրաթ իտէնին քիմ օլտուզու անկաշրլամամրշ իմիշ։

Փունջ պունլարը պիլտիրարթքառէն սոնրա, հազդը վէ բէք հազդը օլարազ,

«Եթէ սառյդ են՝ վա՛յ, վա՛յ, վա՛յ մեր ազգին . . . » տէմիշ տիր։

Գիզ առ իլավէթէն տէրիզ քի, ուէկիլ քի, Էկէրչի պունլար սահիհ իսէլէր վա՛յ վա՛յ, վա՛յ պիզիմ միլլէթի միզին պաշրնա. իլա, Էկէրչի եալան, եանլըշ, Իֆթիրա վէ միւպալաղա իսէլէր տախի, վա՛յ պիզիմ միլլէթին պաշընա քի, պիրինճի տէրէճէառէ մուգաատէս տէյի թաւթառուզառ. մուգաատէս տէյի թաւթառուզառ պիր մանասթը վէ պիր մանասթը բահիպլէրի աչէյհլէրինառէ, պու մէրթէպէ չիրքին չէյլէր իհաասընա, վիճառնարը բազի օլան առամարքմզ. հէր վազթ վէ հէր եէրառէ հազբը պուլունմազառ տրր։

Էվվէթ, վա՛յ պիզիմ պաշրմըզա քի, Էկէր սահիհ իսէ, պէօյլէ առամարառան, հալէա պիզ իլիլիք պէքլէմէքառէյիզ, վէ էկէր սահիհառէ տէկիլ իսէ, պու մէրթէպէ իֆթիրալար վէ ալչազլըզլար օրթասընառ, պիզառէ տէ պիրիսի չըզբպ տա միլլէթէ խըտմէթ իտէպիլէճէկինէ իւմիտ իլլէմէքառէյիզ։ Գիզ պու տիւնեառա, զանն իտէրսին քի, եարմազ իշին կէլմէյիզ, իլա պազմազ վէ խարա՛պ իթմէք իշին կէլմիշիզ տիր։

Գու տէֆա 79 ունճու տէֆա օլարազ, զարպխանէյի ամիրէառէ քէշիառէ օլունան Բումէյի շըմէնաքֆէր բիյանգօսունուն 400 էր ֆրանգ գազանան նիւ մէրօլար։

16,781	228,291	463,148	685,827
16,782	228,292	463,150	685,828
16,783	228,293	465,996	685,829
16,785	228,294	465,997	685,830
17,401	228,295	465,998	695,931
17,402	242,441	465,999	695,932
17,403	242,442	469,226	695,933
17,404	242,443	469,228	695,934
17,405	242,444	469,229	695,935
20,596	242,445	469,230	747,776
20,597	256,901	502,712	747,777
20,599	256,903	502,713	747,779
20,600	256,904	502,714	747,780
46,851	256,905	502,715	754,701
46,852	278,916	520,486	754,702
46,854	278,917	520,487	754,703
46,855	278,918	520,488	754,704
62,386	278,919	520,489	754,705
62,388	278,920	520,490	771,101
62,390	280,821	588,806	771,102
68,766	280,822	588,807	771,103
68,767	280,823	588,808	771,104
68,768	280,824	588,809	771,105
68,769	280,825	588,810	782,171
68,770	317,731	589,641	782,172
90,021	317,732	589,642	782,174
90,022	317,733	589,643	790,383
90,023	317,734	589,644	790,384
90,025	317,735	589,645	803,311
94,771	321,326	627,496	803,312
94,772	321,327	627,497	803,313
94,773	321,328	627,498	803,314
94,774	321,329	627,499	803,315
94,775	321,330	627,500	803,951
100,031	337,371	630,231	803,952
100,032	337,372	630,232	803,953
100,033	337,373	630,233	803,954
100,034	337,374	630,234	803,955
100,035	337,375	630,235	824,616
129,096	357,501	640,926	824,617
129,097	357,502	640,927	824,618
129,098	357,503	640,928	824,619
129,099	357,504	640,929	824,620
129,100	378,546	640,930	846,501
136,096	378,547	641,281	846,503
136,097	378,548	641,282	846,504
136,098	378,549	641,283	846,505
136,099	378,550	641,284	853,976
136,100	383,166	641,285	853,977
178,731	383,168	649,931	853,978
178,732	383,169	649,932	853,979
178,733	436,591	949,933	853,980
178,734	436,592	649,934	883,961
178,735	436,594	649,935	883,962
183,601	436,936	685,322	883,963
183,602	436,937	685,323	883,964
183,603	436,939	685,324	883,965
183,604	463,146	685,325	909,031
183,605	463,147	685,826	909,032

(Տէվամ)

ԹՈՒՃՏԱՆ ԳԸԶԼԱՐ

—Գէն զանն իտէրիմ քի, հալէա չիւպհէսի պուլունմազառ տրր . . .

—Հէր նէ հալ իսէ, նիհառէթ պու ազշամ թէքմիլ չիւբհէսի հալլ օլուգ պիթէճէքէ տիր . . . —ազիզիմ, պանա պիր ուսօթլուգ եաբմազ իսթէ՞ըմիսինիզ։

—Էֆէնտի, մէկէրչի, էզ ճան ու տիլ, ամնազ էմրինիզէ հազըր ու միւնթազըր պուլունուղուզմու պիլմէ՞զմիսինիզ . . .

—Նասրլ քի սիզէ առ սէօյլէտի իտիմ, Ալման Ցօրսէյ պու ազշամ սառաթ եէտիսի չէյրէք կէչէրէք չըգառն թրէն իլէ եօլճու օլուգ Փարիսի թէրք իտէճէք տիր, վէ թա թրէն գալզընճառառ գառառ, կէօնառէրէճէկիմ պիր մէքթուպա պէքլէեճէք տիր, իմտի, չու եազմըշ օլուզում մէքթուպու, սիզէ վիրէճէկիմ տիր, ուշազլարառան պիրինի պէրառպէր ալարազ, շըմէնաքֆէր կարընա կիտէրսինիզ, վէ սիզ պիր թարաֆա չէքիլէրէք, տիգզաթ իտիպ պիզզաթ քէնտի էլինէ թէսլիմ իթտիրիրսինիզ։

—Էֆէնտի, օլ պառառ քէմալի էՃիլեէթ իլզրէ օլապիլիրսինիզ։

Պիրառ պու էանառէ սալօն գաբուսու վուրուլառ։

Ժան Բընօ կիտիպ աչար։

Բօպէնսօն իշէրի կիրառ։

Մէրգումառն էլինառ թուքմազ-

տէ օլառուզ կիւմիշ թէքսի իւզէրինառէ պիր գարթ տը վիզիթ պուլունմազառ իտի։

Ժան Բընօ մէղքիր քեազրը ալըպ եիւքսէք ատս իլէ, շէյլէ օղուառու,

—Ժապ էրվիէ՛։

—Հէման չիմտիտէ՞ն մի . . . —տէտի Գօրա։ —Բօպէնսօն, հայառէ օլառէմի կէթիր պուրառա . . ։

—Պաշ իւսթիւնէ, Լֆէնտիմ . . . —տէյի ճէվապ վիրառի մէրգումառ. բազ խըտմէթքառ։

21

Բօպէնսօն կիթառ, վէ ճիւզիճէ սոնրա, պէրազէրինառէ, Բօգէթ մահզուսխանէսինառէ էօմիւշ օլուգառ, սոնրառառան մէզարառան չըգարբրարազ. Ժագ էրվիէ իսմի վիրիմիշ պուլունան տէլիգանլը պուլունառուզու հալառ թէքրարէն կէլառ։

—Ազիզիմ, պու կիւն կէլէճէկինիզի հիչ մէէմուլ իթմէքառ տէկիլ իտիմ, — տէառ Լիօնէլ մէրգում տէլիգանլըառա, — պէն էօյլէ զանն իթմէքառ իտիմ քի, սիզ ազշամա գառառ, Մուլէն Ռուժառ, չէն մէշրէպ ահպապլար վէ արգառաշլար իլէ էյլէնիպ վազրթ կէչիրէճէքսինիզ տիր տէ՛յ։

—Ֆազաթ պէնառէնիզ, պիր սառաթ էվվել կէօրմէ՛ք ալիք արզուսինառ պուլունմանըզը տէրք իտիպ տիւ-

չիւնառիկիւմառէն, զըրազբպ կէլառիմ . . . — տէ՛յ ճէվապ վիրառի Ժագ էրվիէ։

—Բէք իյի տիւշիւնիւպ, վէ բէք տէ ալէա ֆիքրիմի անկամըշընըզ տրր . . .

—Գէնառէնիզ քէնտիմճէ, զաթընըզըն էմրինի իճրա իթմէք իշին, հէր շէյառէն վազ կէչմէքլիկի, վազիֆէառէն առտ իլլէտիմ . . .

—Զօղ իյի եաբտընըզ . . . — տէֆա կէլտինիզ, պուեուրուեուզ օթուրուեուզ առա, սիզին իլէ պիրազաճըզ գօնուշալըմ։

Ժագ էրվիէ կէնիշճէ պիր գոլթուգ իւզէրինէ օթառառ, վէ տիգզաթը ազիմէ իւզրէ տինլէմէկէ հազրլանառ։

—Ազիզիմ, — տէառ Լիօնէլ, — սիզինառ գալզինիզ չէհառէթ իթմէքառ տիր քի, պէն սիզառէն, պու կիւնէ գառառ, պէյնիմիզառէ իճրա իթառիկիմիզ մուգաավէլէ ահքեառընճա, հէնուզ հիչ պիր չէյ թալազ իթմէմիշիմ տիր, վէ պուրազարընը պէեառնէ տէ հիչ լիւզում կէօրմէմ . . . — շիմտիյէ գառառ եալընըզ պիր ազշամ պուրառա կէլառ իտինիզ, վէ օնառան սոնրա, քէնտի քէյֆինիզէ սարֆը էվգառթ իթմէքառ սինիզ . . ։

—Էվվէթ, էօյլէ տիր, — տէ՛յ ճէվապ վիրառի, Ժագ էրվիէ, — պէնտէնիզին մալի շիմտիեէ գառառ սիզէ չօղա օլառուզու հալառ, հէնուզ հիչ պիր իսրամէթինիզառէ պուլունուզ տա իշէ եարամամըշըմ տրր . . ։

—Ազրթըզ շիմտիյէ գառառ տէրքեառ օլան օլ իշտիզլիք հալի թէպտիլ օլառճազ տրր . . ։

—Բէ՛ք ալէա, — տահա զիեառառ մէՃմուն օլուրուզ, չունքի, հիչ տէկիլ իսէ, ամրզ օլառուզում բարալարա մուգազլի պիր խըտմէթառէ պուլունմուշ օլուրում . . . — էմր իտինիզ, էֆէնտիմ, միւրառընը՞զ նէ տիր։

—Գօնթէս տը Լասէնի նամ պիր գառընը հազդընառ սիզէ վիրտիկիմ մալիւմաթլար խաթրընըզառա՞մը տըրլար։

—Եու պէնիմ վալիտէ՛ օլմուշ օլառճազ օլան սապրզ — Գլանշ էրվիէ հազդընառ տրր անպահաբրմազ իսթէտիկինիզ . . . էօյլէ տէկի՞լ մի, — տէտի մէրգում հայառուլուգառան կէրմէ օլան եէնի ճէնթրլմէն մասգարառճա պիր թարզ իւզրէ։

Գառէհու մէրգում էլինի ատնընա կէօթիւրիւպ շէօյլէ պիր տիւշիւնառիքառէն սոնրա,

—Հիչ պիր շէյի ունու թմամըշըմ տրր, քեաֆֆէսի տախի գաֆամընը իշինառ մահֆուզ տուր . . . էկէր իսթէր իսէնիզ, սիզ սիւալ իտինիզ, պէնառէնիզ առ ճէվապընը վիրէյիմ։

—Իհթիեաճ մէս իթմէզ, քէնտի էՃիլեէթ իւզրէ պուլունմանըզ քեաֆի տիր. եալընըզ շունու թէքրարէն սէօյլէրիմ քի, արթըգ հէր պիր շէյին վազթի եազլաշմազառա տրր . . .

—Բէք ալէա . . . — շիմտի էմրինիզ նէ տիր։

79 ունճս տէֆա քէշիտէ օլունան Բումէլի շրմէնտրֆէր բիրանդօսուն. տա գազանան Նիմէրօլար։

Ալթը եիւզ պին ֆրանգ գազանան
685,321

Ալթմըշ պին ֆրանգ գազանան
1,181,717

Եիկիրմի պին ֆրանգ գազանան
436 593 1,430,740

Ալթը պին ֆրանգ գազանան
46,853, 782,175 1,009,589
1,207,266 1,338,465 1 632,213

Իւչ պին ֆրանգ գազանան
16,784 20,598 62,389 256,902
357,505 383,167 436,938 782,173
790,385 972,368 1,181,716 1,898,688

Պին ֆրանգ գազանան

62,387	90 024	383,170	436,595
436 940	463,149	466,000	469,227
502,711	747,778	790,381	790 382
846,502	961,618	961,620	964 926
972,367	1,095,462	1,120,561	
1,178,053	1,181,718	1,207,269	
1,287,184	1,287,185	1,335,546	
1,369 600	1,658,868	1 662,581	

ՔԻՐԱԿԱՆ ԿԱՄ ՄԱՆԿԱՆՑ ԳԻՐԵՐԸ

Բոլորովին նոր ոճով
Հրատարակիչ Վ. Ց. Մարգարեան
Օսյն Քիրականը խիստ կարճ մի-

ՄԷՄԱԼԻԹԻ ՄԱՀՐՈՒՄԷՆԻՆ ՀԷՐ ԹԱՐԱՖՆՏԱ ՎԷ ՄԸՍԸՐՏԱ

ՖՐԱԹԷԼԼԻ ԿՕԼՏԱՆՊԷՐԿ

իսմիյէ թանըլմըշ օյան, է՛ն գաալ մ, է՛ն մէշհուր, վէ է՛ն պիւյիւք հաղբր մէլպուսաթ մազոդասը։

Իշպու մազազա սաթտըղը էլպիսէլերին գումաշլարընդն տաեանըգլըղը, իմալաթընդն նէֆասէթի, վէ պիշիմէրինին կիւզէլիկի իլէ քէսպի չէօհրէթ իթմիշ օլմազլա, շայեանը բաղլէթ պուլունտուղու կիպի, կերէք պու խուսուսլարտա, վէ կերէք ֆիեաթլարընդն էհվէնիյէթի ճիհէթիյէ ասլա ըէգալէթտէն զօրգմազ։

Պաշըճա տէբօղիթսու, Դալաթատա Գարաքէօյտէ
չէշմէնին գարշըսընտա 128 Նիւմէրօլու

A LA VILLE DE VIENNE

Նամ Վիէննա մազազասը տբր։

Գատընլար վէ քիւչիւք զըզլար իչին տախի հէր նէվ մանթօլար պուլունուր։
Մէղքիւբ մազազանդն չիւպէլերի պուլունան չէհրլեր.

Պուքրէշ	Ֆիլիպէ	Սագրզ	Եաֆա
Ճըրճօվա	Լտիրնէ	Թարսուս	Ադրա
Ռուսճուգ	Սէլանիք	Ատանա	Իսքէնտէրիյէ
Շումլա	Իզմիր	Պէյրութ	Դահիրէ
Վառնա	Սամսուն	Շամ	Վէ զայրէհէմ
Պուրկաս	Մէրսին	Թարապլուսու Ղարպ	

Ֆապրիգասը Վիէննատա Կրասգանկաս սոգաղընտա վագը ԲրօճՀիքսէ Նօ. 23 տէ տիր։

Ջոյի մէջ կուսուցանէ բնիմենտալ որ Եւ /ցէ գրուածք մը խիստ արագ, նայնպէս կընդասատէ թրքախօս մանկըս Եան կարճ ժամանակի մէջ սեսած առարկուցից Հայերէն անուն. ներուն ուսանելուն։ Կը վաճառուի 100 հատը 35 ղրշի։ Հատը 20 փարա։

Այս մանրը կլորակ թէպերը խաղատանց և արեան պակասութեան ուսանց նրման ապտից բուժելուն համար կը գործածվին։

Այս ինչ թէպը հընարողին ըստորագրութիւնը եւ շիշին վրա կը գտանվի։

Զինծունէրէն ըսքուշանալը կապըսպըրվին. 227

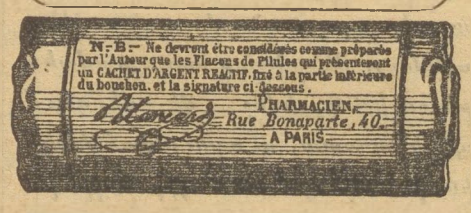

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսկ. Ռում. մարտ 21 ազշմ. գր քէսիկ	13	9
» » մարտ. 22 սպհ. աչ.	13	9
» » Էն եիւքսէք	13	10
» » Էն աշաղը	13	10
» » Սաաթ 3 տէ	13	10

1863 Իսթիդ. (Մուքօն) 6 % ֆ.		-
1865 » » 6 % ֆ.		75 50
1869 » (Բինար) 6 % ֆ.		66-
1872 » (Պոնտիւ Թրէզօր		23-
1873 » (Բինար) 6 % ֆ.		61-
Բումէլի շրմէնտրֆէր		55-70
Մըսըր իսթիգրաղը պիրլէշմիշ		84-7
Ըէքօր	ղուրուշ	-
Հէվալէսիզ	»	35-
Ագչէ ֆայիզի	%	29-

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻԵԱԹԸ

Դրէտի ժէնէրալ 6 %		7-
Սօսիէթէ ժէն 6 %		5-5
Իսթանպօլ Պանգասը		8-10
Սօսիէթէ Օթօման		4-8
Թրամվայ 5 %	(Դ. Ֆ.)	525-
Լավրիօմ (մատէն)		172-

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՌԻԱՋԱՍԸ

Ոսմանլը լիրասը 100 ղրշտան	Ղ. Փ.
Ինկիլիզ լիրասը	109 27
Ֆրանսըզ ալթունու	87-29
Բօլ	90-8
Գրլմից ալթունու	51-25
Գէնաղ մէնիտիյէ	108-9
Մէթալիք	102-10
Գէշիք	103-38
Ալթըաղ	103-38
Գաղը	700-
Գարպօն գալիմէսի գաբիք	907-

ԳԱՑՄԷՆԻՆ ՌԻԱՋԱՍԸ

Էն եիւքսէք	1000-
Էն աշաղը	1000-
Սաաթ 4 տէ	1000-

ՄՈՒՍՑԷՆԷՑԻ ԽԱՍԹԷԿԵԱՆ

ՏՕՔԹԷՕՐ ՇՈՒԱՐՑ

Էօյլէտէն, էօյլէ սծնա ալթ. սաաթ 4 է թոպար

40-Գիւրիւք Հէնտէք սօգաղը-40

Տօքթէօրիւ միւմարիյէյին գաղինէսինտէ, հէր նէվի հավա պաշալարը, վէ նէֆէս եօլարընա էնվայը էճզա պուխարլարը իւֆլէմէկէ մոխտուս ալէթլեր մէվճուտ օլուպ, ադ ճիկէր վէ պօղազ վէ պուրուն խասթալըգլարընա խուսուսի օլարաղ պաղարը կիպի, էէքթրիք ալէթլերիյլէ իճրա օլունան հէր նէվի թէտավիյի եարան էսկի կէօքիւզ վէ նէզլէ, վէ պօղմանա էօքսիրիւք, վէ տիֆթէրի վէ եէլ վէ սինիր խասթալըգլարը, վէ քէօթրիւմիւք վէ սարա կիպի իլլէթլերին թապիպի խուսուսիսի տիր։

Քէզա, կիզլի խասթալըգլար, զայիֆլիք վէ զայրիհիւմ։

—Եարբն սապահ կիտիպ մատամ տը Լասէնիեէ պիր վիզիթա վիրիրսինիզ...։

—Պաշ իւսթիւնէ...— ֆագաթ, էկէրչի մէրգուսմէ պէնտէնիզի գաղուլ իթմէք իսթէմէեէճէք օլուր իսէ, օլ մագըթ նէ եարմալըեմ...։

—Մէրգուսմէ հէր հալտէ գաղուլ իտէճէք տիր։

—Պէնտէնիզ տախի, կէրչի էօյլէ զանն իտէր իսէմ տէ... շայէտ մուղայիրի զուհուր իտէր իսէ, նէ թարիգ թութմագլըղմը, էվվելինտէն պիլմէքլիկիմ, մէկէրչի էյզէմիյէթտէն տէկ՞իլ մը տիր...։—Մութլաղա կէօրմէքլիկի հէմ իտտաա լտիպ, վէ հէմ տէ պիր ազ թէհտիտ չըգըշմազլըղը իգթիզա իտէճէ՞ք մի տիր...։

—Խայր...—օլ մագըթ սիզ կէլիպ պանա խաղէր վիրիրսինիզ, վէ պէնտէ սիզէ պիր մէքթուպ սուրէթի սէօյլերիմ տէ եաղարսընըզ։

—Իյի էմմա, պէն լտեբգլըճա պիր եաղը եազմագ պիլէ պիլմէմ, անը՞ նասըլ եարաճաղըզ։

—Էլպէթթէ պիր շէյ ույտուրուրուզ,—տէտի Լիօնէլ կիւլիմսէեէրէք։

—Բէք ալա։

—Օլ պապատ սիզ մէրագ իթմէյինիզ, սօնրա անը իւզէրինէ տիւշունիւրիւզ...—չիմտի պաշգա իշէ պաղալըմ...—պու կիւնտէն պէտ իլէ, պիր սիզ աշգ ու ալէագա իճրասընա պաշլամալըսընըզ...։

—Աշգ ու ալէագա՝ մը...—տէտի Ժագ պիր գահգահա տբր պրագըգ կիւլէրէք,—տօղրուսու էլիմտէն տէ կէլմէզ պիր շէյ տէկիլ տիր...—իյի եա, քիմէ՞ ալէագա իթմէլիյիմ։

—Պէնիմ եէկէնլէրիմտէն պիրինէ...

—Ալէա, տահա՝ ալէա եա,—լաքին, մատմուազէլ Վարթընլարընդ իչիւ տախի հիւսնի ճէմալտէ քէսպի չէօհրէթ իլլէմիշ տիրլեր, չիմտի պէն մէրգուսմէլերէտէն գանդիսինէ տիլտաատ օլուճաղընը չաշըրաճաղըմ տբր։

—Օլ պապտէ տախի մէրագ իթմէյինիզ...—տէտի Լիօնէլ պիւթիւն պիւթիւն գատասրզճա պիր սէօյլէյիշ իլէ, պէն սիզէ գանդիսինին միւնասէպաթ ալաճաղընը պէեան իտէրիմ, մալիմ եա, պունան տսրլ մագոէտ, սահիհէն պիր աշգ ու ալէագա օլմաեընզ, իլլա պիր տուզագ հաղըրլամագլըգտան իպարէթ օլաճագ տբր...

—Շիիբհէսիզ...—տէտի Ժագ էրվիէօ,—իմտի, միւրատընընզ մատմուազէլերտէն գանդիսի իչին տիր։

—Եէկէնիմ Մարի իչին տիր...։

—Էն զիեատէ կէնճ օլան իլէ, էօյլէ՞ մի...։

—Էվվէթ։

—Տօղրուսու մէրգուսմէ, շայեանը բէրէքէթլի պիր մատմուազէլ տիր, Խուտա՝ ալիմ էօյլէ տիր։ Օլ պապատ լազըմ կէլէն պէյեանը հալլէրէ հիչ կիւճլիւք չէքմէեէճէկիմ տիր, չունքի, զաթէն պիթթագի պիւլպիւլ քէսիլէճէկիմտէ հիչ շիւպհէ եօգ տուր...—ֆագաթ, եալընըզ շու կիւճլիւք վար տբր քի, տախթէ պիր ալէագա օլմասընը ֆարգ ու ֆէհմ իթտիրմէմէ քիւք, բէք գօլայ պիր շէյ օլմամասագ տբր...—հէր նէ հալ իսէ, տրիթգ էլտէն կէլտիկի գատար չալըշճաղըմ տբր...—նէ՞ վագթի պաշլամալըեմ իճրատիմ։

—Թա պու կինտէն, զաթէն տիպի ազշամթատամընա պատրատա ալը գեեաճաղըմ տբր, իշթէ պու միւնասէպէթլէ պաշլարսընըզ։

—Իյի էմմա—տէտի Ժագ—օլ գատար քէնտիմի շաշըրըպ ալթիսթ օլաճաղըմ տբր քի, եէմէք եէեէրէք ուսֆրատան գալդմագլըղմ իգթիզա իտէճէք տիր։

—Ֆահա իյի եա—իշթէ օլ խուսուս տախի, քէնտի ալէագանընզա, մէրգուսմէնին նարի աշգըյլա եանընդ զավրուլմագտա օլմանընդա, պիր տէլիլ սաեբլապիլէճէք տիր...։

—Թամամ, տօղրուսու պէնտէնիզ պունու հիչ տիւշունէմէտի իտիմ պու տատ ֆէնա պիր ֆիքր տէկիլ տիր...։

—Պէնի թալթիֆ իչին պունու պէօյլէ սէօյլէմէքտէսինիզ, էօյլէ տէ. կի՞լ մի...—տէտի Լիօնէլ իսթիհզաքեարի պիր սէօյլէյիշ իլէ։ Հէր նէ հալ իսէ, պէն սիզէ հէր նէքի սէօյլէր իսէմ, սիզ անը եաբմալըսընըզ։

—Պաշ իւսթիւնէ էֆէնիմ։

—Թամամ հաղը օլունճաեա գատար, հայտէյինիզ պիր ազ բարգտա տօլաշալըմ, սիզէ պաղը միւֆիտ նասիհմթլարըմ վար տբր։

—Էմրինիզէ միւնթազիրըմ, էֆէնիմ։

Ժան Բրնս պու հէնկեամտէ հիչ լագըրտաեա գարըշմամըշ օլտուղու հալտէ, սեատա գալգտը։

—Ազիզիմ Լիօնէլ,—տէտի,—էմրինիզի իճրա իթմէք իւզրէ, պէն Բարիսէ կիտիեօրում։

—Օլ պապտէ շիմտիտէն թագտիմի թէչէքքիւր իտէրիմ...—տէյի ճէվապ վիրտի Լիօնէլ,—մէքթուպուն նէրէտէ օլտուղունու պիլմէքտէ՞միսինիզ...։

—Օտանըզտա, պիրօնուն իւզէրինտէ տիր, էօյլէ տէկի՞լ մի...։

—Թամամ, էօյլէ տիր...։

—Իմտի ալը վէ եօլա չըգարըմ... Ժան Բրնս պիր արապա էմր իտիպ վէ արապ Թօպի նամ խըտմէթքեարա տա պիրլիքտէ կէլմէսինի խապէր վիրմէքտէ իքէն, Լիօնէլ տախի, Ժագ էրվիէօնիս պիրլիքտէ ալարագ, նէհրին իւզէրինէ նաղը պուլունան սէտալերէ տօղրու կիթմէքտէ իտի։

Գօրանդն էն քիւչիւք հէմշիրէսի օլուպ, վէ Լէօքօլուն տամաշուգասը պուլունան Մարի, պիր կիւն մէրդումուն տախի, քէնտի հէմշիրէսի Գարմէնին նիշանլըսը օլան Ժորժ Տէ-